

COURANT.

30 Januarij.

De *Uitgever* dezer Courant aanspreekende des Dingsdags, Dondersdags en Zaturdags. De prijs van het Abonnement, voor drie maanden, is f. 2.25, en franco per post f. 2.50. De Advertentien behouden op ongetoffeld papier te worden ingeleverd. Dezelve worden 's ochtend gerekend tegen 10 o't de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Gebortens- en Doodbedenmakingen, waarvan de prijs, van 1 o't de regel, is 1.50, en voor iederen regel daarboven 20 o't, behalve het, voor elke Advertentie, aan het Rijk verschuldigde Zegelregt van 35 ct. Brieven enz., franco.

(BESCHOUWD DOOR EEN LID DER TWEEDE KAMER.)

Zeer juist, en voor een duidelijk begrip volstrekt noodzakelijk, is de door den schrijver gemaakte onderscheiding der verantwoordelijkheid van een *Minister* en de verantwoordelijkheid van eenen *Minister* dat is van *iederen Minister op zich zelve*.

Bij art. 73 onzer tegenwoordige grondwet is bepaald, dat de Koning, ter overweging brengt van den Raad van State alle algemeene maatregelen van inwendig Bestuur van den Staat en van deszelfs besittingen in andere werelddelen, waaruit genoegzaam blijkt, dat de geest onzer tegenwoordige grondwet niet medebrengt, immers in geen deels vordert eenen raad van Ministers, van welken, zoo als elders de algemeene maatregelen van bestuur uitgaan, en welk raad dus lidder ten gevolge der onschendbaarheid van het hof van den staat, voor die maatregelen van zelve verantwoordelijk is.

Van daar, in die landen, zoo menigmaal eens algeheel afgedring van een Ministerie, wanneer de tegenwoordiging omtrent eenen algemeenen maatregel van bestuur van zulk een Ministerie in gevoelen verschild.

dat de Koning, volgens onze tegenwoordige grondwet, niet gebonden is, zich naar de wakensten der overwegingen van den Raad van State evenmin als van de consideratiën Zijner Ministers te gedragen, blijkt genoegzaam uit het slot van art. 73: »De Koning, alleen besluit, en geeft telkens aan zyn genoomen Raad het bevel, om den Raad»

De Koning kan dus ook besluiten nemen, in strijd met hetgeen het volk heeft goedgekeurd, en hetgeen het volk heeft goedgekeurd, kan de Koning niet doen. Het is dus niet de Koning, maar de Staten-Generaal, die de wetten maakt, en het is niet de Koning, maar de Staten-Generaal, die de wetten uitvoert. Het is dus niet de Koning, maar de Staten-Generaal, die de wetten maakt, en het is niet de Koning, maar de Staten-Generaal, die de wetten uitvoert.

Daar evenwel, zonder zoodanigen waarborg, eene constitutie niets beteekent, dan voor zoover en zoolang de Monarch eerlijk genog, is of goed vindt, zich tegenw. en hard bepalingen te houden, heeft het gezagte Lid der Tweede Kamer gezocht en gevonden, dat inderdaad onze tegenwoordige grondwet dien waarborg reeds bezit en oplevert: en dit wel:

19. Omdat de uitvoerende magt, volgens de grondwet, moet worden uitgeoefend door tusschenkomst van de bestaande Rechterlijke macht en alomachtig bestuur.

22. Omdat art. 76 van die hooge ambtenaren den
ned vordert van getrouwheid aan de grondwet; waaruit

3: de verplijting **der zedelijkheid**; **die** zich van alles wat hij afdrijft is met de grondwet te onthouden; hij gebruikt waarvan zij dan ook aan **die** verantwoordelijkheid ontdorpen zijn, welke op elken staats-ambtenaar in de Nederlanden rust; **in die zinnen** **amts-** **sed** niet nakomt.

De beilijghed van den eed, het behoud van achting en openbaar vertrouwen; [dat is dat ene **zedelijke** verantwoordelijkheid; gegrond in de zelflieftde: het behouden van **gemoedst** van binnen en van aanzien naar buiten.] binden deze hoofd-ambteparen; "

Daar dit de *verplichting* verantwoordelijkheid bestaat; zal
niemand ontkennen, maar dat zij ook voor ieder recht-
schepene man bestaan zou, al had hij de grondwet niet
bezworen, zal men mede moeielijk toestemmen. De
grondwet, te schenden, welke voor een geheel volk
verbindend en geoordeeld is de grondslag van de
staatschappelijk welzijn te moeten uitmaken, zal voor
ieder braaf mensch eene verachtelijke en terfoegele-
ke zaak blijven, ook dan wanneer de bedrijven zich
door eenen eed tot het tegendeel verbonden had-
den. Maar is die *verplichting* voldoende, levert
ze eenen toereikenden waarborg op tegen de grond-
wettige handelingen?

De geachte schrijver schijnt de waarheit van het tegendeel gevoeld en erkend te hebben: immers hij neemt de mogelijkheid aan, dat zulk een hoofdambtenaar, ongeacht zijnen afgelegden eed, » den blaam » op zich hebbe, die van de beschuldiging van » ongrondwettige handelingen het gevolg zou zijn » en hij ziet daarom, rond, welke weg er alsdan, volgens de togenwoordige grondwet, zou geopend zijn om aan de natio regt te verschaffen. » Dan nog staat » het regt van verzoekschrift voor ieder open; eed » ieder staat, in den echten zin, eene publieke aanslagte vrij, door een verzoekschrift, hetwelk openlijk » in de Kamer behandeld wordt.

Wij moeten den geëerden schrijver doen opmerken, dat, wanneer men in zijne grondwettige regten, gekrenkt is, het *vooreerst* een onaangenaam gevoel wekt; om zijn goed regt, als dene-guust, bij verzoekschrift te moeten smeeken, maar dat ten abdoenen het lot, tot hietoe, aan alle soorten van verzoekschriften te heurt gevallen, en vooral *da altyd bestaan blyvende onzekerheid, of er werkelijk regt zal kunnen verkregen worden*, iedereen als van zelve tegen het doen van zoodanige aanklagt moet doen onzien.

Immers, gesteld een der Leden van de Tweede Kamer nam naar aanleiding van zulk een vertoekschrift de zaak ter harte en maakte er een voorstel van, » dat » Z. M. de aangekondigde ongrondwettige handeling mogt voort onderbroken; » gesteld, dat eens de meerderheid der Tweede Kamer zich met dat voorstel vereenigde, dat, als de Kerkelijke Kamer eens voorer ging, van een voorstel, uit den boezem der Tweede voortkomende, goed te keuren; — dan blijft het immers nog geheel en al aan den Koning, om het voorstel in overweging te houden, en waar blijft dan nu de zekerheid, dat er regt zal gedaan, dat de overtreding zal gestraft worden? Wij spreken hier niet van des Konings persoonlijk gevoel van regtvaardigheid, en het is verre van ons, de hier veronderstelde handelwijze, in een toorkomend geval, als waarschijnlijk te willen aannemen; maar wij spreken van staatsregt, en dan geldt de vraag: zou een Koning, die het wilde; hierbij het regt en de magt in handen hebben, om het voorstel in overweging te houden en de overtreding, dat is de schending der grondwet, ongestraft te laten? Zoo ja, dan is deze aangewezen weg onvoldoende, om dat dezelve aan de natio geenen den mijnen waarborg aanbiedt, dat een Minister niet straffeloos de grondwet of andere wetten zal kunnen scheuden.

» Van daar beviel het ons aanstonds veel beter, toen
» de geëerde schrijver, waarschijnlijk zelf over den hem
» aangewezen weg, nog niet volkomen voldaan, het oog
» vestigde op de strafbepaling. » Ook deze bestaat »,
» zegt Z. E. M. » in het voormeld art. [177] terwijl
» de wijze, waarop zij werken kan, zoowel bij de
» Grondwet als bij de wet op de regterlijke organi-
» satie, is bepaald. Of er in het strafregt, ten op-
» zichte van overtreedingen van dien aard, handelin-
» gen, namelijk tegen de Grondwet, » enige bijzondere
» bepalingen zouden zijn vast te stellen, kan een op-
» derwerp uitmaken van overweging, bij de behan-
» deling van dat welboek.

Het strekt ons niet, gnoegen, hier een Lid der Tweede Kamer zich te zien vereenigen met hetgeen wij reeds zo herhaaltke malen hebben aangewezen, dat namelijk, reeds op dit oogenblik, eene *zadelyke* minst alleen, maar ook eene *geregtelyke* Ministeriële Verantwoordelykheid, volgens de Grondwet en het wettelyk van strafvordering, bij ons te lande bestaat; en het zal wel alleen aan het niet toepaslyklyk achten van sommige evenwel in vlgur zijnde, bepalingen moeten worden toegeschreven, dat men algomeen nog in een ander denkbeeld verkeert.

Eene enkele aanmerking, verhoorde ons evenwel de geëerde schrijver, namelijk *dat-zijne-uitdrukking, dat-de-strafbepaling, reeds bestaat* bij art. 177 der Grondwet, niet juist is; als wijzonde dat artikel alleen *de vermindering* van welke, *casu quo*, *de-strafbepaling, zal toepassen* op de misdaden van

De eigenlijke strafbepalingen, bedreigd tegen het maken van inbreuk op de burgerschapsregten of de staatsregeling, vinden wij, voor het tegenwoordige, eenig en alleen in art. 114 en volgende van het nog vigerende Code Pénal, en wij voor ons kunnen geen reden zien, waarom deze, zoelang wij geen nieuw strafwetboek bezitten, niet van kracht en, in voorkomende gevallen, niet van toepassing zouden moeten zijn.

De opmerking, dat het bepalen van straffen tegen onbegrijpelijk handelingen, bij de behandeling van het strafwetboek, in overweging zoude kunnen komen, slecht overigens geheel met onze meening overeen, met uitzondering alleen, dat wij die in overweging-neming als *onvermydelijk* beschouwen; voor zoo-
ver men namelijk niet verkiesliker mogt vinden, bij eenene afzonderlijke wet dit onderwerp te regelen: daar het toch noodig zal zijn, de handelingen, welke als strafbaar te beschouwen zijn, bepaaldelijk aan te wijzen, en tegen ieder derzelve, naar gelang van haar gewigt, evenredige straffen te bedreigen; zoo moet om nitdrukkelijk ook de lighchamen of autoriteiten aan te wijzen, welke, nevens den Procureur-Generaal, bevoegd zullen zijn tot het *aanklagen* bij den Hoogen Raad van Ministers of ambtenaren, welke zich aan inbreuk op de personele vrijheid, de burger-
schapsrechten of de staatsregeling hebben schuldig gemaakt.

Evenzeer zijn wij het met den geachten schrijver eens, dat het wenschelijk is, de artikelen der Grondwet, tot de Ministeriële verantwoordelijkheid betrekkelijk, te verduidelijken. *Van aan te vullen, in den geest der grondwet zelve*, ten einde eene tweederlei opvatting, in eene zoo belangrijke zaak, voor het vervolg onmogelijk worde gemaakt.

Wij veroorloven ons ten slotte, onze lezers, welke zich mogten willen herinneren, welke bepalingen wij op dit stuk dienstig zouden achten, te verwijzen naar onze nummers van 16 en 21 Januarij II., N°. 7 en 9.

Men kan niet iedereen genoeg geven.

Onze lezers zullen zich wellicht de fabel van de
FORNAISE herinneren, van zekeren molenaar namelijk,
die, met zijn zoon en zijn ezel naar de jaarmarkt
trekkende, afkeuring vond, eerst bij eenen voorbij-
ganger, omdat zij den ezel droegen, ten einde hem
frisch en sterk te houden; vervolgens bij den ezel
zelven, toen deze loopen moest, hetgeen hem minder
beviel, dan gedragen te worden; vorder, bij andere
voorbijgangers, omdat de zoon en niet de vader hem
boreed, later omdat het omgekeerde plaats had, en ein-
delijk omdat beiden nevens den langoor te voet gingen.

Aan deze feitel dachten wij deze dagen, bij de
lezing van een artikel in een onzer vaderlandsche dag-
bladen, behelkende klagen en bezwaren, dat men nu
juist op het Departement van Oorlog heeft aangevangen
de bezuinigen, en dat er geene officieren genoeg leden
van de Staten-Generaal zijn, om de belangen der
armée, tegen deze wijze van doen, in bescherming
te nemen.

„Bezuiniging, bezuiniging! riep men, toen het Gouvernement vermeende, den vetten weldoervoeder
zezel, (de gewone zware lasten) door de natie te kunnen
laten dragen.

» Onbillykheid, onbillykheid! roept men, nu men op het voornaamste Hoofdstuk dat daarvoor vatbaar was, heeft aangevangen te bezuigen. Het is de afkouring jegens den molenaar, die iots van den ezel begint te vergen; namelijk dat zijne eigene beenen nemd dragen.

» Onrecht, onrecht! zou men geroepen hebben, hadde men bij de civiele ambtenaren aangevangen; dat ware de zoon geweest, die, in plaats van den vader, den langoor bereed.

» *Mishandeling, mishandeling!* zou de kreet zijn geweest, haddo men eerst de lijst der pensioenen of wachtgelden ingekrompen, de gezantschappen onkost-

